

ความเหนื่อยหน่ายของพยาบาล ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

น.ส.พรทิพย์ คุณนิษย์วงศ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพัฒนาสุขภาพ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2535

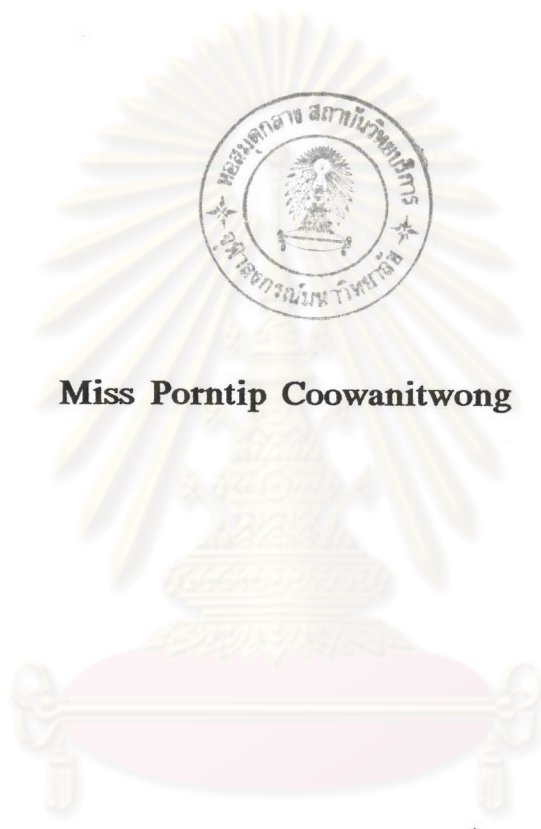
ISBN 974-581-036-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018359

I15205150

**BURNOUT AMONG PROFESSIONAL NURSES
IN CHULALONGKORN HOSPITAL**

Miss Porntip Coowanitwong

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Science
Health Development Programme
Graduate School
Chulalongkorn University**

1992

ISBN 974-581-036-3

Thesis Title Burnout among Professional Nurses in Chulalongkorn Hospital
By Porntip Coowanitwong
Faculty Medicine
Thesis Advisor Associate Professor Tongchan Hongladarom
Thesis Co-Advisor Associate Professor Charnvit Kotheeranurak

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in Partial
Fulfilment of the Requirements for the Master's Degree/

Thavorn Vajrabhaya

.....Dean of Graduate School
(Prof. Thavorn Vajrabhaya, Ph.D.)

Thesis Committee

Tawanchai Siriwongse

.....Chairman
(Asso.Prof. M.L. Tawanchai Siriwongse, M.D.)

Tongchan Hongladarom

.....Thesis Advisor
(Asso.Prof. Tongchan Hongladarom, M.D., M.Ed.)

Chitr Sitthi-amorn

.....Member
(Prof. Chitr Sitthi-amorn, M.D., Ph.D.)

Charnvit Kotheeranurak

.....Member
(Asso.Prof. Charnvit Kotheeranurak, M.D., M.B.A.)

C 346630 : MAJOR HEALTH DEVELOPMENT PROGRAMME
KEY WORD : BURNOUT/OCCUPATIONAL STRESS/MOTIVATION/
PROFESSIONAL NURSES

พรทิพย์ คุณนิชยังศ์: ความเหนื่อยหน่ายของพยาบาล ในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
(Burnout Among Professional Nurses in Chulalongkorn Hospital) อ.ที่ปรึกษา:
นพ.ทองจันทร์ หงส์ดารมย์ อ.ที่ปรึกษาร่วม: รศ.นพ.ชาญวิทย์ โครีรานุกักรักษ์, 72 หน้า
ISBN 974-581-036-3

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความเหนื่อยหน่ายในด้านความอ่อนล้าทาง
อารมณ์ การลดความเป็นบุคคล และการลดความสำเร็จส่วนบุคคล ของพยาบาลประจำการใน
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ เพื่อหาตัวทำนายความเหนื่อยหน่ายด้านต่าง ๆ จากสิ่งจูงใจในการทำงาน
ความเครียดจากงานพยาบาลและปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไข

กลุ่มตัวอย่างประชากรคือ พยาบาลประจำการในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ซึ่งมีคุณสมบัติ
ตามที่กำหนด จำนวน 882 คน เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรตาม แปลมาจากแบบวัดความเหนื่อยหน่าย
ของแมสแลช (1986) เครื่องมือที่ใช้วัดตัวแปรต้น แปลมาจากแบบวัดความเครียดจากงานพยาบาล
(1981) และแบบวัดความพึงพอใจต่อสิ่งจูงใจในการทำงาน (1988) ซึ่งแบบสอบถามได้ผ่าน
การตรวจสอบความตรงทางเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ และนำไปหาความเที่ยง โดยใช้ test-retest
reliability ได้ค่าความเที่ยงของความเหนื่อยหน่ายของพยาบาล ความเครียดจากงานพยาบาล
และความพึงพอใจต่อสิ่งจูงใจในการทำงาน เท่ากับ 0.94, 0.81 และ 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย
เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ผลการวิจัยพบว่า

1. พยาบาลประจำการในโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ มีค่าคะแนนความเหนื่อยหน่ายทาง
ด้านความอ่อนล้าทางอารมณ์โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความเหนื่อยหน่าย
ทางด้าน การลดความเป็นบุคคล และการลดความสำเร็จส่วนบุคคลอยู่ในระดับต่ำ
2. Workload, Quality of work, Conflict with other nurses and supervisors,
Experience, Survival and personal maintenance, Death and dying and
Autonomy สามารถทำนายความอ่อนล้าทางอารมณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
($p < 0.001$) โดยสามารถอธิบายได้ร้อยละ 34
3. Inadequate preparation, Conflict with physicians, Experience, Autonomy,
Conflict with other nurses and supervisors, Survival and personal
maintenance, Lack of staff support and working overtime in ward
สามารถทำนายการลดความเป็นบุคคล ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$)
โดยสามารถอธิบายได้ร้อยละ 27
4. Autonomy, Conflict with physicians, Inadequate preparation, Salary and
Conflict with other nurses and supervisors สามารถทำนายการลดความสำเร็จ
ส่วนบุคคลได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยสามารถอธิบายได้ร้อยละ 13

ภาควิชา คณะวิทยาศาสตร์
สาขาวิชา การพัฒนาสุขภาพ
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C 346630 : MAJOR HEALTH DEVELOPMENT PROGRAMME
KEY WORD : BURNOUT/OCCUPATIONAL STRESS/MOTIVATION/
PROFESSIONAL NURSES

PORNTIP COOWANITWONG : BURNOUT AMONG PROFESSIONAL NURSES IN CHULALONGKORN HOSPITAL. THESIS ADVISOR : DR. TONGCHAN HONGLADAROM, M.D., M.Ed. THESIS CO-ADVISOR : ASSO.PROF.CHARNVIT KOTHEERANURAK, M.D., M.B.A., 72 pp. ISBN 974-581-036-3

The objectives of this research are 1. To identify the level of burnout among professional nurses in Chulalongkorn hospital in three subscales of emotional exhaustion, depersonalization and personal accomplishment 2. To classify the influential factors of burnout among professional nurses in Chulalongkorn hospital, and 3. To propose the strategies for prevention and/or combating burnout among professional nurses in Chulalongkorn hospital.

A set of questionnaires was handed out to 882 professional nurses from every nursing area in the hospital. These questionnaires were translated from MBI, NSS and motivation questionnaires and validated by a group of related experts. This was tested for reliability by a test-retest technique. The results were 0.94 , 0.81 and 0.91 in the MBI, NSS and motivation questionnaire respectively. A statistical package for social science (SPSS) computer program was used for data analysis. A set of statistical indicators such as percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis was used. The results could be summed up as follows:-

1. The professional nurses in Chulalongkorn hospital have a moderate degree of burnout in emotional exhaustion and a low degree of burnout in depersonalization and personal accomplishment.
2. Seven variables; workload, quality of work, conflict with other nurses and supervisors, experience, survival and personal maintenance, death and dying, and autonomy were the predicting factors of burnout in the emotional exhaustion subscale and could predict burnout for 34% (p < 0.001).
3. Eight variables; inadequate preparation, conflict with physicians, experience, autonomy, conflict with other nurses and supervisors, survival and personal maintenance, lack of staff support, and working overtime were the predicting factors of burnout in depersonalization subscale and could predict burnout for 27% (p < 0.001).
4. Five variables; autonomy, conflict with physicians, inadequate preparation, salary, and conflict with other nurses and supervisors contributed significantly to effective prediction in the personal accomplishment subscale. These predictors accounted for 13% (p < 0.001) of the variance of personal accomplishment.

ภาควิชา.....ศูนย์วิทยาการวิจัยแพทยศาสตร์.....
สาขาวิชา.....การพัฒนาระบบสุขภาพ.....
ปีการศึกษา.....2534.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

ACKNOWLEDGEMENTS

I would like to express my sincere gratitude to my supervisors, Dr. Tongchan Hongladarom and Asso.Prof.Charnvit Kotheeranurak for their instruction and stimulating guidance, and to Prof.Ebrahim Shah and Prof.Chitr Sitthi-Amorn for their valuable discussions and suggestions.

I wish to emphasize my deep thank to Ass.Prof.Kamjorn Tatiyakawee and Mrs.Wacharin Tanyamon for their sincere help in technical and statistical analysis.

I also wish to express my gratitude to all the personnel at the Clinical Epidemiology Unit and Mini MBA in Health office, Faculty of Medicine, Chulalongkorn University, who also willingly helped me in the preparation of this thesis.

In addition, I would like to thank The Rockefeller Foundation which provided me the scholarship for my study here.

Finally, special thanks go to my father and mother , for their encouragement and moral support throughout the course of this study, their kindness and concern will be long remembered.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

TABLE OF CONTENTS

	Page
Abstract (Thai).....	iv
Abstract (English).....	v
Acknowledgements.....	vi
Table of Contents.....	vii
List of Tables.....	ix
List of Figures.....	x
Chapter I Introduction	
Background and Rationale.....	1
Objectives of the Study.....	3
Research Questions.....	4
Operational Definition.....	4
Expected Benefit of the study.....	5
Chapter II Literature Review	
Theoretical Background.....	6
Burnout Definition.....	8
Degree of Burnout.....	11
Impact on Health Care.....	13
Maslach Burnout Inventory.....	16
Nursing Stress Scale.....	18
Motivation Questionnaire.....	21

	Page
Chapter III Research Methodology	
Design Architecture.....	26
Sample Specification.....	26
Outcome measurement.....	27
Instrumentation.....	27
Validity and Reliability.....	30
Data Collection.....	31
Data Processing and Analysis.....	32
Chapter IV Results.....	35
Chapter V Discussion.....	41
References.....	44
Appendix A Subscales of the MBI.....	52
Appendix B Items for the NSS.....	54
Appendix C Subscales of the Motivation Questionnaire.....	57
Appendix D Questionnaire.....	60
Vitae.....	72

LIST OF TABLES

Table		Page
3.1	Response rate of questionnaire in each department.....	32
3.2	Variables that entered into stepwise multiple regression.....	34
4.1	Frequency and percentage of demographic data.....	35
4.2	Mean and SD of age and experience.....	37
4.3	Mean and SD of subscale in MBI.....	37
4.4	Range of perceived burnout in nurses.....	37
4.5	Stepwise Multiple Regression of all predictor variables to emotional exhaustion.....	38
4.6	Stepwise Multiple Regression of all predictor variables to depersonalization.....	39
4.7	Stepwise Multiple Regression of all predictor variables to personal accomplishment.....	40

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIST OF FIGURES

Figure		Page
2.1	Hans Selye's Model.....	7
2.2	Degree of burnout.....	12
3.1	Data processing steps.....	13

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย